

**Jan Machnik, Eleonora
Tabaczyńska, Stanisław
Tabaczyński, Anna
Dzieduszycka-Machnikowa, Bogdan
Balcer, Helena Burchard**

Iwanowice, pow. Miechów

Informator Archeologiczny : badania 2, 34-36

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jaskinia nad Kosurem Stałym, Duża, znajduje się w grupie skał po lewej stronie Doliny Prądnika, ok. 10 m nad jej dnem, ponad dość stromym stokiem. Otwór jaskini skierowany jest na południe.

Założono trzy wykopy wiążące się z wykopem z r. 1967, a obejmujące przednią część jaskini, jej wejście, a także niewielki odcinek tylnej części komory. W wejściu natrafiono na próg skalny, za którym zaczyna się stromy spadek.

Wyróżniono 6 warstw, z których 4, licząc od góry, zawierały zabytki archeologiczne. W warstwach I i II znajdowała się ceramika lateńska, łużycka, wczesnobrązowa i neolityczna oraz krzemienie neolityczne. Na specjalną uwagę zasługuje odkrycie w warstwie II wczesnobrązowych paciorków, wykonanych z muszli i kości. W warstwach III i IV wystąpiły zabytki wyłącznie neolityczne - ceramika i krzemienie. Natomiast w osadach pleistocenских /warstwy V i VI/ nadal jest brak śladów osadnictwa paleolitycznego.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt wyróżnienia najmniej dwu faz kultury ceramiki promienistej w układzie stratygraficznym /warstwy II, III i IV/.

W roku przyszłym badania obejmą część stokową stanowiska.

INOWROCŁAW - m.

patrz epoka brązu

IWAŃCOWICE, pow. Miechów

Zakład Archeologii Małopolski
IHKM PAN w Krakowie

Badania prowadził doc.dr Jan Machnik przy współudziale Eleonory i Stanisława Tabaczyńskich, mgr Anny Doli-Machnikowej, mgr Bogdana Balcera, mgr Heleny Paron. Prace prowadził IHKM PAN. Drugi sezon badań. Cmentarzysko

lokalturowa z okresu neolitu i z epoki brązu.

Prace wykopaliskowe skoncentrowano na wzniesieniu "Babia Góra". Badania miały charakter szerokopłaszczyznowy. Objęto nimi dwa rejonu wzniesienia: I - skłon wschodni, II - kulminację.

W rejonie I stwierdzono ślady rozległej osady z końca neolitu i z początku epoki brązu. Odkryto liczne jamy, które tworzyły zgrupowania należące zapewne - wraz z niezachowanymi obiektami naziemnymi - do oddzielnych zagród. W jamach, oprócz dużej ilości ceramiki znaleziono liczne wyroby kościane /szydła, igły o dwóch ostrzach, osobne szpile, tarczki/, narzędzia rogowe, wapienne /ciężarki tkackie, paciorki i różne wisioriki z muszli, liczne siekiery, drapacze, wiertła i inne wyroby krzemienne, a także wiórki obsydianowe/.

W niektórych jamach, lub w ich pobliżu wykonywano niektóre wymienione zabytki /ciężarki wapienne, paciorki z muszli, siekiery/. W osadzie odkryto też dwa groby bydłace, z tego jeden parzysty /byk i krowa cielna/. Charakter zabytków pozwala zaliczyć badaną osadę do kultury tomaszowskiej, ściślej do związanej z południem jej grupy iwanowickiej. Znaleziono wiele nowych form naczyń i innych zabytków, świadczących o jej powiązaniu ze środkowo-naddunajskim kręgiem kulturowym. M.i. fragment importowanego naczynia grupy Nyiseg z północno wschodnich Węgier lub Słowacji.

Na południowym stoku Babiej Góry, między rejonami I i II, natrafiono na cmentarzysko szkieletowe z tego samego okresu i tej samej kultury, co opisana osada. Zbadano dotąd 22 groby /częściowo zniszczone przez orkę/, w których zmarli leżeli /wzdłuż osi E-W/, na boku prawym lub lewym z lekko podkurczonymi nogami. Stwierdzono skąpe wyposażenie grobowe. W obrębie cmentarzyska odkryto też pochówek psa.

W kulminacyjnej partii wzniesienia odsłonięto, i częściowo zba-

dano, jamy oraz rów kultury trzcinięckiej, który otaczał podkowiasto lub kuliście przestrzeń przeznaczoną być może dla bydła - tzw. kraal. Rów ten przecinał starsze obiekty m.i. kultury tomaszowskiej.

Badania na Babiej Górze pozwoliły na uchwycenie dwóch głównych faz osadnictwa: ze schyłku neolitu i z początków epoki brązu. W fazie starszej /kultura tomaszowska/ osada koncentrowała się na wschodnim oypłu wzniesienia /położonym najbliższej doliny rzeki Dłubni i wschodni krzemiennych/. W fazie młodszej /kultura trzcinięcka/ objęła głównie jego kulminację. Obie fazy następowały bezpośrednio po sobie. Faza starsza poprzedzona była przez osadnictwo ludności kultury ceramiki promienistej, której kilka jam zbadano na wschodnim skłonie wzniesienia. Odkryto także szereg rozproszonych obiektów kultury ceramiki wstęgowej rytej i kultury lendzielskiej. Na południowym skłonie wzniesienia występują sporadycznie jamy kultury żużyckiej. M.in. znaleziono tu brązową siekierkę z tulejką z IV okresu epoki brązu.

Badania będą kontynuowane na szeroką skalę również w roku przyszłym.

JEDRZEJÓW - powiat

patrz okres paleolitu i mezolitu

KACZYŃOS, pow. Malbork

Muzeum Zamkowe w Malborku

Badania prowadził mgr Mieczysław Haftka. Finansowało Muzeum Zamkowe w Malborku. Pierwszy sezon badań. Osada wielokulturowa z okresu neolitu, z okresu lateńskiego i wczesnego średniowiecza.

Stanowisko położone jest na tzw. "Piaskowej Górze", /dawniej "Dębowa Góra"/, w pobliżu koryta Starego Nogatu, 1 km na płn-wsch.